

	Beslutsdatum	Paragraf	Sida
Beredningen	2009-01-30		
Allmänna utskottet	2009-02-09	4	2
Socialnämnden	2009-02-19	4	9

Dnr 2008/232-70

Yttrande över - Övergripande granskning av socialnämnden år 2008

Bilaga: Revisionsrapport

Ärendebeskrivning

För att ge underlag för kommunfullmäktiges ansvarsprövning granskar revisorerna årligen all verksamhet som bedrivs inom nämnders verksamhetsområden. Syftet med granskningen är att i nära samarbete med respektive nämnd/förvaltning göra en bedömning om den styrning och uppföljning som nämnden utövar är ändamålsenlig och tillräcklig för att säkerställa den interna kontrollen. Ett annat syfte är att ange revisionens syn på vad som är god styrning och uppföljning för att stärka den interna kontrollen.

Den övergripande granskningen för 2008 har haft fokus på följande:

- Nämndsarbetet
- Uppföljning av nämndens arbete med de förbättringsområden som noterades vid föregående års granskning
- Övriga frågor; öppna jämförelser för äldreboenden, matdistributionen och läkemedel.
- Internkontroll

De förtroendevalda revisorerna och KPMG har träffat socialnämnden 2008-10-16 och övergripande diskuterat nämndens arbete med styrning och uppföljning med utgångspunkt från ovan nämnda frågor.

	Beslutsdatum	Paragraf	Sida
Beredningen	2009-01-30		
Allmänna utskottet	2009-02-09	4	3
Socialnämnden	2009-02-19	4	10

Revisorernas syn på nämndens styrning och uppföljning för att stärka den interna kontrollen är att socialnämnden arbetar på ett strukturerat och ändamålsenligt sätt med styrning och kontroll av verksamheten.

Hur denna styrning och kontroll sker har revisorerna uppmärksammat i följande händelser.

Nämndsarbetet

Nämndsarbetet diskuteras utifrån nedanstående händelser.

Utbildning och introduktion

Ledamöterna är generellt nöjda med den utbildning och introduktion som erbjuds, men framhåller att socialnämndens verksamheter är omfattande och komplexa, varför det finns behov av mer konkret utbildning som förslagsvis delas upp på flera tillfällen. Ordföranden är öppen för andra sätt att utbilda och introducera nya ledamöter.

Det uppmärksammas också att varje nämndsmöte innehåller informationspunkter där respektive verksamhetschef ansvarar för information om nyheter inom lagstiftning och nya verksamhetsområden. Uppfattningen är att det är en stor tolerans inom nämnden, genom att det finns tid att lyssna på verksamheternas information och att få ställa frågor.

Beredning av ärenden

Möjlighet till en god beredning av ärendena uppfattar ledamöterna som tillfredsställande överlag. Det har dock funnits enstaka fall med kort genomläsningstid. Detta har rört sig om delårsrapporter som följer bokföringstekniska stopptider, som inte alltid överensstämmer med nämndens förberedelsearbete.

Långsiktighet och strategiskt arbete

De långsiktiga strategiska frågorna har ledamöterna möjlighet att påverka i arbetsgrupper. Det rör oftast större frågor som t.ex. framtidens äldreomsorg. Här lämnar ledamöterna synpunkter om att det finns en risk att vissa

	Beslutsdatum	Paragraf	Sida
Beredningen	2009-01-30		
Allmänna utskottet	2009-02-09	4	4
Socialnämnden	2009-02-19	4	11

områden glöms bort t.ex. missbruksvården, då det är stort fokus på de stora frågorna. Det finns dock en långsiktighet och strategisk tanke i socialnämndens arbete och ledamöterna anser att de får bra information och underlag från tjänstemännen. Ledamöterna påtalar vikten av att de uppdrag som läggs ut på förvaltningen protokollförs och följs upp. Häri pågår en inventering.

Revisorerna lyfter socialnämndens arbete med handlingsplan äldrestrategin som ett exempel på ett strukturerat och långsiktigt strategiska sätt att arbeta med frågor.

Socialnämnden gör ett aktivt arbete med genomgången av styrkort och text regelbundet, främst av förändringar och de områden där det finns risk att målen inte uppnås. Nyttan av styrkorten diskuterades. Liksom tidigare är lämnades synpunkter på att det är för få nivåer i uppföljningen.

Ekonomi

Ledamöterna är generellt mycket nöjda med den ekonomiska redovisningen som sker månatligen skriftligt med en muntlig föredragning. Nämnden får direkt indikationer om avvikelser. Den ekonomiska redovisningen kompletteras med information om konsekvenser av andra myndigheters agerande och ny lagstiftning, för att skapa förståelse för den ekonomiska situationen. Inför budget 2009 aviseras besparingar på 11,8 Mkr. Detta uppmärksammas som en tuff uppgift med befarade neddragningar som följd.

Demokratifrågorna

Diskussionsklimatet i socialnämnden beskrivs som "högt i tak" och att olika åsikter respekteras. Revisorerna ser positivt på en genomförd enkät om nämndens inre arbete och ser det som väsentligt, att resultatet från enkäten får bilda underlag för nämndens inre arbete, gällande planering och kompetensutveckling, såsom det angavs när enkäten delades ut.

Uppdelningen av nämndens beredande utskott till enskilt utskott (EU) och allmänt utskott (AU) uppfattas av vissa ledamöter som en osäkerhet att ta ansvar för helheten. Detta för att man inte har samma delaktighet och insyn längre, när ärenden i EU handläggs av färre ledamöter än tidigare. Vissa ledamöter uppfattar att skillnaden mellan AU och nämnden minskar i och

	Beslutsdatum	Paragraf	Sida
Beredningen	2009-01-30		
Allmänna utskottet	2009-02-09	4	5
Socialnämnden	2009-02-19	4	12

med att EU bildats, medan andra ledamöter menar att AU ger möjlighet till mer ingående diskussioner och beredning av ärenden. Ordföranden tar till sig synpunkterna om att göra alla delaktiga även i EU-ärenden. Frågan blir att lösa hur övriga ledamöter involveras/informerar om processen.

Kontakter med kommunstyrelsen

Kontakten med kommunstyrelsen är viktig och behov av ytterligare information om rättighetslagstiftning och ekonomiska frågor lyfts. Det uppfattas som svårt att hävda "mjuka frågor". För att skapa en bättre förståelse för kraven inom socialnämndens område kommer nämnden i december att bjuda in ledamöter från kommunstyrelsen, för att främst prata om placeringar av barn och unga.

Revisorernas synpunkter avseende uppföljningen av 2008 års förbättringsområden

Revisorerna påtalade vid föregående års granskning att tidiga insatser för barn och unga var angeläget att prioritera högt och i det arbetet fortlöpande stärka samverkan med barn- och utbildningsnämnden. Revisorerna uppmärksammar att socialnämnden i sitt svar anförde att nämnden prioriterade detta område och även visade på exempel hur denna samverkan manifesterats.

Det konstateras dock att sekretessregler mellan socialförvaltning och barn- och utbildningsförvaltning skapar visst motstånd inom skolan att göra anmälan eftersom man inte får respons på grund av socialförvaltningens sekretessregler.

Nämndens arbete med internkontroll

Nämnden menar att det är viktigt att det finns en strukturerad rutin för uppföljning av de uppdrag som läggs ut, t.ex. i en internkontrollplan.

Revisorerna rekommenderar att socialnämnden inför en rutin för löpande uppföljning av internkontrollplanen.

	Beslutsdatum	Paragraf	Sida
Beredningen	2009-01-30		
Allmänna utskottet	2009-02-09	4	6
Socialnämnden	2009-02-19	4	13

Övriga frågor/diskussionsområden

Nämnden och revisorerna diskuterar öppna jämförelser 2007 för äldreboenden (Äldreguiden), matdistributionen samt läkemedel.

Öppna jämförelser 2007 för äldreboenden (Äldreguiden)

Öppna jämförelser bygger på uppgifter från enkäter till ansvariga personer inom kommunen, webbgranskning samt befintlig annan officiell statistisk. Inom nämnden kommer synpunkter om värdet av dessa jämförelser. Ordföranden lyfter dock vikten av olika former av nätverk och att Luleå kommun deltar i nätverk där deltagande kommuner tillsammans bestämmer vilka jämförelsetal som man mäter och följer upp.

Matdistributionen

Enligt avtalet med landstinget ska två alternativ erbjudas men under sommaren har landstinget haft svårt att hålla kravet på två alternativ p.g.a. resursbrist. Om detta har kommunen ständiga kontakter och diskussioner med landstinget. Nämnden anser att frågan måste lösas så snart som möjligt.

Läkemedel

Uppmärksammas att handlingsplanen för äldrestrategin tar upp läkemedelsgenomgångar som ett av förvaltningens delprojekt inom ramen för de statliga stimulansmedel.

Revisorernas sammanfattade slutsatser

Socialnämnden arbetar på ett strukturerat och ändamålsenligt sätt med styrning och uppföljning av sin verksamhet. Det är positivt att nämnden genomfört en intern enkät och att det är väsentligt att resultatet från den "får bilda underlag för nämndens inre arbete gällande kompetensutveckling", såsom det angavs när den delades ut.

Som förbättringsområde lyfter revisorerna att nämndens följer upp internkontrollplanen löpande.

	Beslutsdatum	Paragraf	Sida
Beredningen	2009-01-30		
Allmänna utskottet	2009-02-09	4	7
Socialnämnden	2009-02-19	4	14

Förvaltningens yttrande

Socialförvaltningens yttrande tar utgångspunkt utifrån följande frågeställningar ur revisionsrapporten.

I frågan beträffande utbildning och introduktion till ledamöterna, vill förvaltningen framhålla följande:

Utbildning och introduktion bör kunna tillgodoses, dels genom att socialnämndens sammanträden fr.o.m. 2009 är heldagar och kommer att innehålla en hel del information och föredragningar från verksamheterna om hur verksamheterna tillämpar lagstiftningen och bedriver verksamhet och dels kommer externa representanter att engageras.

Beträffande diskussionsfrågorna om öppna jämförelser 2007 och Äldreguiden så är de verktyg som bl.a. ska ge medborgarna insyn i kommunernas sätt att bedriva äldreomsorg. Öppna jämförelser är ett regeringsuppdrag till Socialstyrelsen, att i samarbete med Sveriges Kommuner och Landsting, utveckla ett nationellt system för öppna jämförelser av effekter, kostnader och kvalitet inom vården och omsorgen om äldre kvinnor och män. Äldreguiden är ytterligare en utveckling av öppna jämförelser inom äldreomsorgen. Det är ett regeringsuppdrag för Socialstyrelsen, att göra det möjligt för medborgarna att jämföra äldreboenden och äldreomsorg. Detta gestaltas i "Äldreguiden", som en egen webbplats, och riktar sig främst till närstående och äldre som ska välja äldreomsorg.

Som förbättringsområde lyfter revisorerna att nämnden följer upp internkontrollplanen löpande. Socialnämnden har följt upp internkontrollplanen i december år 2008. Härvidlag redovisades granskning av sårbarheten i organisationen och utbetalning av försörjningsstöd. Två granskningar har inte genomförts som planerat. Dessa har överförts till 2009 års internkontrollplan.

	Beslutsdatum	Paragraf	Sida
Beredningen	2009-01-30		
Allmänna utskottet	2009-02-09	4	8
Socialnämnden	2009-02-19	4	15

Förvaltningens förslag till beslut

- Lägga yttrande gällande övergripande granskning av socialnämnden år 2008 till handlingarna.

Socialnämndens allmänna utskott föreslår socialnämnden besluta

- i enlighet med förvaltningens förslag.

Socialnämnden beslutar

- **Lägga yttrande gällande övergripande granskning av socialnämnden år 2008 till handlingarna.**

Beslutsexpediering

Kommunstyrelsen, Kommunrevisionen, Verksamhets- och enhetschefer stab

Beredningen

Beslutsdatum

Paragraf

Sida

2009-01-30

Allmänna utskottet

2009-02-09

4

Socialnämnden

Justerandes signatur/Beslutandes underskrift

Utdragsbestyrkande